

Partnerskab til restaurering af Horsens Fjord v/Jan Karnøe
Fasanvej 9
8700 Horsens

Kystdirektoratet
J.nr. 19/00582-16
Ref. Nikolaj Michelsen
17-03-2020

Tilladelse til udplantning af ålegræs (Zostera Marina) i 6 lokationer i Horsens Fjord, 8700 Horsens

Kystdirektoratet giver hermed tilladelse til udplantning af ålegræs i Horsens Fjord, på de vilkår som fremgår nedenfor.

Kystdirektoratet har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Lovgrundlag

Udplantning af ålegræs på søterritoriet kræver tilladelse fra Kystdirektoratet, jf. § 16 a, stk. 1, nr. 2 i kystbeskyttelsesloven (LBK nr. 57 af 21/01/2019).

Kystdirektoratet skal vurdere om projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller visse udpegede arter væsentligt, jf. § 3 i bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (BEK nr. 1062 af 21/08/2018).

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

1. Udplantningen skal ske i overensstemmelse med det ansøgte.
2. Der må ikke uden Kystdirektoratets tilladelse foretages udvidelser eller ændringer af anlægget eller anlægsmetoderne.
3. Samtidig med at udplantningsarbejdet afsluttes, skal Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) underrettes herom. Snarest herefter skal samme myndigheder tilsendes en færdigmelding, som dokumenterer at projektet er opført i overensstemmelse med tilladelsen samt angiver anlæggets endelige position.
4. Udplantningsperioden skal begrænses til, at være højest to dage ugeligt.

5. Tilladelsen bortfalder hvis udplantningen af ålegræs ikke er afsluttet indenfor 2 år fra udstedelsen af denne tilladelse.
6. Udplantningen af ålegræs eller dele heraf kan af Kystdirektoratet kræves fjernet, for ejers regning, såfremt:
  - udplantningen ikke længere anvendes som ansøgt.
  - vilkår for tilladelsen ikke opfyldes eller overholdes.

Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) skal underrettes umiddelbart efter ålegræsset permanente fjernelse.

I forbindelse med en fjernelse af ålegræs skal området bringes i en stand så tæt på de forhold, som eksisterede inden udplantningen, som muligt.

Der skal tilsendes Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) dokumentation for reetableringen.

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på at tilladelsen fortabes, hvis nogle af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke måtte blive opfyldt.

Tilladelsen fritager ikke modtageren for pligt til at opnå tilladelser og godkendelser, der måtte være nødvendige for gennemførelse af projektet i henhold til anden lovgivning.

Tilladelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet, ligesom den ikke fritager ejeren af udplantningen af ålegræs for et, i forbindelse med ålegræssets tilstedeværelse eller etablering, opstået civilretligt ansvar.

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på bekendtgørelse 1351 af 29. november 2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Begrundelse for tilladelsen

Kystdirektoratet har vurderet, at der kan gives tilladelse til det ansøgte projekt med den begrundelse, at der ikke synes at være væsentlige hensyn, der taler imod projektet.

I forbindelse med Kystdirektoratets vurdering er der bl.a. lagt vægt på de indkomne høringssvar, samt at formålet med projektet er at genoprette udbredelsen af ålegræs i fjorden og derved være medvirkende til at skabe en bedre økologisk balance.

Kystdirektoratet finder, at projektet vil have en positiv virkning på de udvalgte golde områder i fjorden, idet udplantning af hjemmehørende vegetation kan være medvirkende til at øge floraen og faunaen i områderne og dermed på sigt medvirke til at forbedre vandkvaliteten og livsvilkårene for fjordens dyre- og planteliv.

Kystdirektoratet har valgt at indsætte vilkår nr. 4 for, at mindske projektets påvirkning på det lokale vandmiljø i udplantningsfasen.

Kystdirektoratet finder derfor, at der kan gives tilladelse til udplantning af ålegræs i Horsensfjord som ansøgt.

Begrundelse for ikke at kræve en konsekvensvurdering

Alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning, skal vurderes med hensyn til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, området er udpeget for at bevare. Alle planer og projekter skal samtidig vurderes med hensyn til deres virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Hvis Kystdirektoratet efter høring af andre berørte myndigheder vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning.

Det ansøgte projekt vil finde delvist sted i Natura 2000-område nr. 56 "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave".

Udpegningsgrundlaget fremgår af bilag 1.

Kystdirektoratet har i denne sag vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områderne eller bilag IV arten marsvin.

Kystdirektoratet vurderer således at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af naturtyper og levesteder eller at projektet i øvrigt vil medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for, samt for bilag IV arten marsvin. Kystdirektoratet vurderer derfor, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

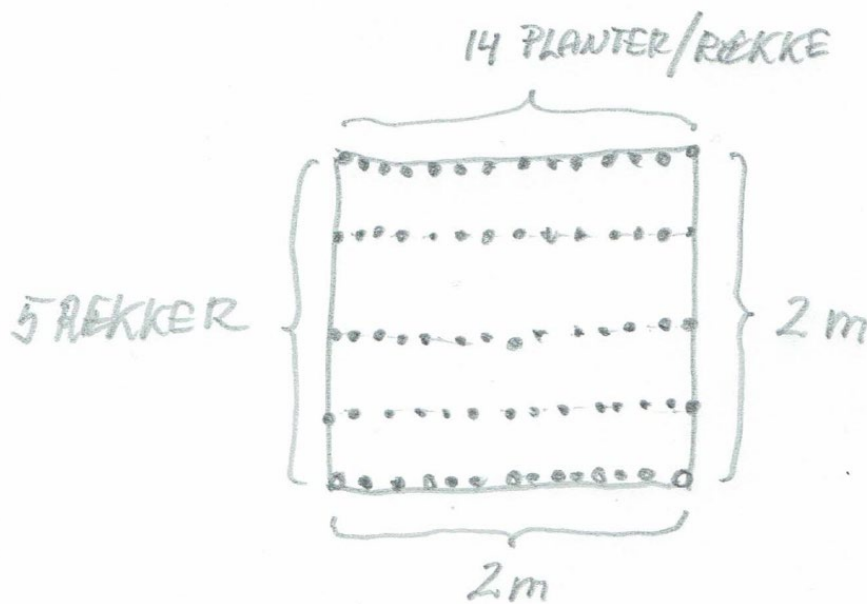
Kystdirektoratets vurdering af at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering, skyldes bl.a. projektets begrænsede omfang og placering, hvorfor eventuelle effekter på udpegningsgrundlagene må forventes at være kortvarige og minimale.

Kystdirektoratet finder, at projektet kan have en positiv effekt på de nærliggende Natura 2000-områder, idet udplantning af vegetation, der tidligere har været naturligt forekommende i fjorden, kan være medvirkende til at øge den generelle flora og fauna i de gøldede områder og dermed på sigt medvirke til at forbedre vandkvaliteten og livsvilkårene generelt for fjordens dyre- og planteliv.

Projektbeskrivelse

Tilladelsen omfatter udplantning af ålegræsplanten *Zostera Marina* på seks lokationer i Horsens Fjord. Planterne udplantes ved hjælp af stokken i rækker med 14 cm mellem planterne i rækken og med 50 cm mellem rækkerne.

Ålegræsskuddene fæstnes med ugalvaniseret jerntråd på et 8 cm ugalvaniseret jernsøm. Udplantningsperioden er sat til, at være i maj-juni måned.

Den nærmere placering af udplantningsområderne kan observeres på følgende kort.

Sagsgennemgang

Efter Kystdirektoratet modtog ansøgningen, har den været sendt i høring hos Søfartsstyrelsen, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Miljøstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Moesgaard Museum, Horsens Kommune samt sendt til orientering til Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, Ejendomsforeningen Danmark og Geodatastyrelsen.

Nedenfor gengives de væsentligste bemærkninger.

Miljøstyrelsen skrev den 04. november 2019 følgende:

”Miljøstyrelsen har gennemgået ansøgningsmaterialet, og har ingen bemærkninger til det ansøgte projekt for så vidt angår habitatdirektivet”.

Søfartsstyrelsen skrev den 10. oktober 2019 følgende:

”Søfartsstyrelsen har ingen indvendinger imod at der udplantes ålegræs i Horsens Fjord.

Det skal dog bemærkes følgende:

- De nævnte "opragende dele af jernpælene" findes ikke forsvarligt uanset placering af stem om disse. Sten kan også skade ved en påsejling. Der ses ikke oplyst noget om, hvor højt disse jernpæle og sten rager op over bunden.
- Søfartsstyrelsen finder generelt ikke, at der er et sejladsikkerhedsmæssigt behov for en afmærkning eller markering af ålegræsområder.
- Såfremt der udlægges de nævnte flagbøjer betragtes det som en markering, som ikke kræver en tilladelse fra Søfartsstyrelsen. Forankring foreslås dog med anden metode end jernpæle.
- Markeringen og områder vil ikke blive vist i søkortet.
- Det kan for god ordens skyld nævnes, at de nævnte flagbøjer med stor sandsynligheds vil forsvinde ved en eventuel isdannelse i løbet af vinteren”.

Forsvarsstyrelsens Ejendomsstyrelse skrev den 23. oktober 2019 følgende:

”Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har ingen bemærkninger til ansøgning om tilladelse til udplantning af ålegræs”.

Moesgaard Museum skrev den 22. oktober 2019 følgende:

”Arkæologisk vurdering i forbindelse med 19-02561 Høring: ansøgning om tilladelse til udplantning af ålegræs (*Zostera Marina*) ved 6 lokationer i Horsens Fjord

Blå prikker markere kendte kulturhistoriske lokaliteter.

Moesgård Museum har foretaget en arkivalsk kontrol af området med det formål at lokalisere eventuelle spor efter menneskelige aktiviteter. Museet har på de pågældende områder for etablering af stenrev ikke registreret kulturhistoriske spor.

Museet mener ikke, at det beskrevne projekt har negativ indflydelse på eventuel kulturarv. Det bifaldes, at stenudlægning sker fra pram således, at der ikke sker maskinelt slid på havbunden, som ville kunne ødelægge eventuel kulturarv.

Museet mener, at plantningen af ålegræs vil kunne sikre eventuel kulturarv i området. Det skal dog gøres opmærksom på, at der tæt på områderne He 2, Ho 2 og 01 er registreret bopladslevn fra den ældre stenalder, hvorfor beplantningen bør foretages yderst forsigtigt, for ikke at forstyrre eventuelle bopladslag.

Projektet er velkomment til at kontakte museet i denne forbindelse.

Museet har på baggrund af dette ingen bemærkninger til det påtænkte arbejde.

Museet gør opmærksom på at skulle der under arbejdet påtræffes spor af fortidsminder eller vrage skal dette straks anmeldes til Moesgaard Museum i henhold til museumslovens §29 h:

§ 29 h. Findes der under et anlægsarbejde eller en aktivitet på havbunden spor af fortidsminder eller vrage,

skal fundet anmeldes til kulturministeren efter reglerne i § 28 og arbejdet skal standses”.

-

Klagevejledning

Dette dokument indeholder to afgørelser:

- afgørelse om at give tilladelse til projektet
- afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

For afgørelserne gælder følgende:

- Kystdirektoratets afgørelse kan alene påklages for så vidt angår retlige forhold.
- Afgørelsen kan påklages af afgørelsens adressat og enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagen, samt af en berørt nationalparkfond eller landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelse af væsentlige rekreative interesser eller brugerinteresser inden for arealanvendelsen, på betingelse af:
  1. at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og
  2. at foreningen eller organisationen kan dokumentere, at den repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.
- Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 18 b i kystbeskyttelsesloven.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen kan tilladelsen ikke udnyttes, før klagesagen er færdigbehandlet,

medmindre Kystdirektoratet eller Miljø- og Fødevareklagenævnet konkret bestemmer andet.

Med venlig hilsen

Nikolaj Michelsen

AC-fuldmægtig i Kystzoneforvaltning

+45 91 33 84 26 | nim@kyst.dk

Kopi: Søfartsstyrelsen, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Miljøstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Moesgaard Museum, Horsens Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, Ejendomsforeningen Danmark og Geodatastyrelsen.

Kystdirektoratets afgørelse offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 52		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit (2130)	Klithede* (2140)
	Klitlavning (2190)	Kransnålalge-so (3140)
	Brunvandet sø (3160)	Tor hede (4030)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor med kristtorn (9120)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset torvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Odder (1355)	Gråsæl (1364)
	Spættet sæl (1365)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 36		
Fugle:	Skarv (TY)	Bjergand (T)
	Ederfugl (T)	Fløjlsand (T)
	Hvinand (T)	Klyde (Y)
	Hjejle (T)	Lille kobbersneppe (T)
	Splitterne (Y)	Havterne (Y)
	Dværgterne (Y)	

Bilag 1.